

Henrik Old:

KANN IKKI TO ØLLUM EFTIR MUNNINUM

– Eg tími ikki lurta eftir tá ið fólk halda talur, ið eru so avrundaðar, at man má spyrja hvat tey meintu við, tá tey eru liðug. Tá er frægari, at man torir at siga tað, ið man hevur á hjarta, sigur Henrik Old

Hallur av Rana

Tað var alt annað enn ein dansur á rósum, tá Aksel V. Johannesen, løgmaður, í september 2015 arbeiðdi við at finna røttu samansetingina til nýggja landsstýrið, ið skuldi stýra føroyska samfelagnum næstu fyra árin.

Hóast bæði Javnaðarflokkurin og floksformaðurin Aksel V. Johannesen høvdu eitt rimmar val, ið meira ella minni tryggjaði, at Aksel V. Johannesen fekk boðið løgmannssessin, so var blekið á samgonguskjalinum ikki meira enn tornað, tá samgongan fekk ein frammaná frá einum av sínum egnu.

Sonja J. Jógvansdóttir, ið stillaði upp fyri Javnaðarflokkurin, boðaði bráðliga frá, at hon tók seg úr samgonguni. Um sama mundi segði hon við Kringvarp Føroya, at hon hevði fingið bjóðað landsstýrissessin í Innlendismálum, men hevði takkað nei til tilboðið.

Royndur politikari

Í staðin vendi samgonguleiðarin seg til ein av royndastu politikarunum á Føroya lögtingi, nevniliga tá 68 ára gamla Henrik Old.

Nýútnevndi landsstýrismaðurin fór skjótt til verka, og hevði ikki sitið í sessinum í meira ein mánað, tá hann fyrstu ferð endaði í andglettinum eftir, at hann boðaði frá, at játtanin á 22 milliónir til eina eina nýggja Nólsoyarferju á

figgjarlógini varð strikað, og verkætlanin útsett.

Hóast nólsoyingar, tingfólk í samgongu og onnur mótmæltu, so rein ikki við hjá landsstýrismanninum. Skjótt gjørdist eisini fólki greitt, at her var talan um ein landsstýrismann, ið ikki hevði nakran trupulleika við at standa á odda í politiskum ódnarveðri.

Fiskur heldur enn politikk

At arbeiða í ódnarveðri og truplum umstøðum er ikki ókent fyri landsstýrismannin í samferðslumálum, ið meginpartin av lívinum hevur havt sítt dagliga yrki á sjónum. Í 1964 fór hann sín fyrsta túr til skips, og í 1977 fekk hann prógv sum skipari.

Sjey ár eftir, at hann gjørdist skipari valdu veljararnir í gamla Suðuroyar valdømi vágbingin inn á ting sum nummar tvey á listanum hjá Javnaðarflokkinum á oynni. Einans Atli P. Dam, ið tók við

løgmannssessinum eftir valið, fekk fleiri atkvøður enn Henrik Old á javnaðarlistanum.

At hann varð valdur inn á ting, forðaði honum ikki at halda fram við yrkisleið síni á sjónum. Tvørturímóti, so hevur hugurin hjá landsstýrismanninum altíð veri størri til fisk enn politikk.

– Um eg skuldi valt millum lögting og fiskiskap, so hevði eg valt fiskiskapin. Tað er einki at ivast í. Men samansetingin hevur borið til hesi árin, tí eg havi fiskað um summarið, tá lögtingið hevur verið í summarferiu, sigur Henrik Old.

Fór á pensjón

Politiska yrkisleiðin hjá Henrik Old tyktist at taka ein enda í 2004, tá hann ikki varð afturvaldur á lögtingsvalinum, men tá Fólkaflokkurin, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin funnu saman í eina ABC-samgongu vóru boð úr tinginum eftir Henrik Old,

ið gjørdist fasti varamaður, tá Jóannes Eidesgaard tók við sum løgmaður.

Í 2008 hevði núverandi landsstýrismaðurin tó fingið nokk av politikki og valdi at fara á pensjón. Steðgurin gjørdist ikki serliga drúgvur, tí longu trý ár seinni, til lögtingsvalið í 2011, gjørdi hann comeback í politikki og var aftur at síggja á vallistanum hjá Javnaðarflokkinum. Tá eydnaðist eisini at koma aftur á ting sum nummar fimm á listanum hjá Javnaðarflokkinum, og bleiv hann afturvaldur fyra ár seinni.

Rætta løtan

Hóast Henrik Old nú var elsti og royndasti tinglimurin í tingmanningini hjá Javnaðarflokkinum, so var hann ikki millum tey fyrstu, ið bjóðaðu seg fram, tá Javnaðarflokkurin skuldi manna tríggar landsstýrissessir.

– Vanliga tá fólk gerast landsstýrisfólk er tað ikki nakað, ið tey sjálvi avgera. Tey verða spurð, um tey ynskja tað. Soleiðis var tað eisini hjá mær. Eg varð spurður, men mátti hugsa meg um eina løtu, segði Henrik Old.

Avgerðin var tó munandi lættari at taka, nú tá fyrrverandi skiparin ikki var so virkin á sjónum longur.

– Fyri nøkrum árum síðan hevði eg sagt nei, tí mær dámdi so væl sjólívið, men nú eri eg ikki heilt ungur longur, so tað er ikki so lætt at halda upp á skipsappírini. So

løtan var røtt at taka av, og eg helt, at eg hevði fleiri góðar royndir, ið kunnu brúkast í nýggja sessinum, sigur Henrik Old.

Kennir skipanina

Eftir at hava sitið á tingi í umleið 26 ár munnu tað vera fáir persónar, ið kenna politiska handverkið og landslagið eins væl sum Henrik Old. Sambært honum sjálvum, so er tað helst eisini størsta styrkin hjá honum sum landsstýrismaður.

– Eg havi altíð verið av tí sannføring, at tað er betri at landsstýrisfólk hava havt sæti á tingi áðrenn tey gerast landsstýrisfólk. Vit hava nevniliga 33 tingfólk, ið øll eru ymisk, og tað er týðningarmikið at kenna hesi fólkini, ið man skal samstarva við, sigur Henrik Old.

Landsstýrismaðurin vísir á, at hóast fólk mangan halda, at landsstýrisfólk nærur kunnu gera sum tey sjálvi vilja, so eru tey í stóran mun bundin at lögtinginum. Tí er týðningarmikið, at landsstýrisfólk kenna politiska landslagið og hvussu arbeidsgongdin er í lögtinginum.

– Vit kunnu ikki gera meira enn tað, ið lögtingið loyvir okkum. Tá ið ein landsstýrismaður fer undir eitthvørt, so má viðkomandi meta, um málið hevur nakran møguleika í tinginum, um man ynskir at fáa tað samtykt. Tað dugir man betri, um man sjálvur hevur royndir frá tinginum, sigur Henrik Old.

Í 1964 fór Henrik Old sín fyrsta túr til skips, og í 1977 fekk hann prógv sum skipari.

Sjey ár eftir, at hann gjørdist skipari valdu veljararnir í gamla Suðuroyar valdømi vágbingin inn á ting sum nummar tvey á listanum hjá Javnaðarflokkinum á oynni.